

דף תרגול: שכתוב משפטים – דיבור ישיר ↔ עקיף, צירוף ↔ משפט, פעיל ↔ סביל

מהדורה למורה חנ״מ

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לזהות את ההבדל בין דיבור ישיר לדיבור עקיף
- להפוך משפט עם "כדי" לצירוף שם פעולה
- לשכתב משפטים מפעיל לסביל ולהפך

גרסת חנ״מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א׳ – בחרו את הניסוח הנכון

1. ג – הם התאמנו לשם שיפור הכושר
2. א – התלמידה קראה את הספר

חלק ב׳ – נכון או לא נכון

1. לא נכון – זה מה שקורה בדיבור ישיר, לא עקיף
2. נכון – זו ההגדרה של משפט פעיל

חלק ג׳ – השלימו את המילה החסרה

1. ישיר
2. כדי

חלק ד׳ – התאימו דיבור ישיר לדיבור עקיף

- 1 – ד (רונית אמרה שהיא עייפה.)
- 2 – א (הילדים אמרו שילכו לטיול למחרת.)
- 3 – ב (דני אמר שהוא קרא את הספר.)
- 4 – ג (נועה אמרה שהיא אוהבת לצייר.)

חלק ה׳ – שכתבו את המשפטים

1. המבחנים נבדקו על ידי המורה.
2. יוסי אמר שהוא שמח מאוד.

חלק ו׳ – כתיבה אישית

1. 3 משפטי דיבור ישיר נכונים עם מירכאות, ו-3 משפטים מקבילים בדיבור עקיף עם שינוי גוף וזמן מתאים

כרטיס יציאה – מה לחפש

- פעיל: הנושא מבצע; סביל: הנושא מקבל
- מוציאים את הפועל ושמים שם פעולה במקומו
- גוף ראשון (אני) הופך לגוף שלישי (הוא/היא)

טיפים להפעלה:

- אפשר להתחיל בדוגמה אחת מכל סוג על הלוח לפני התרגול העצמאי
- לתלמידים מתקשים אפשר לדלג על הפריטים המסומנים כקשים (skip_n)
- כדאי לעבור על חלק ההתאמה יחד בעל פה לפני העבודה העצמאית

דף תרגול: שכתוב משפטים – דיבור ישיר ↔ עקיף, צירוף ↔ משפט, פעיל ↔ סביל

דף התלמיד/ה חנ״מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה נתרגל שלוש דרכים לשכתב משפטים: דיבור ישיר מול עקיף, משפט מול צירוף, ופעיל מול סביל. בכל תרגיל שימו לב מה משתנה במשפט ומה נשאר אותו דבר.

בנק מילים: כדי | ישיר

1 חלק א׳ – בחרו את הניסוח הנכון

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. שכתבו כצירוף: "הם התאמנו כדי לשפר את הכושר."

(א) הם התאמנו ושיפרו כושר לשם (ב) הם התאמנו בגלל שיפור הכושר

(ג) הם התאמנו לשם שיפור הכושר

2. שכתבו כפעיל: "הספר נקרא על ידי התלמידה."

(א) התלמידה קראה את הספר (ב) הספר קרא את התלמידה

(ג) התלמידה נקראה על ידי הספר

2 חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בדיבור עקיף משתמשים במילים המדויקות של הדובר בתוך מירכאות.	☐	☐
2	במשפט פעיל, הנושא מבצע את הפעולה.	☐	☐

3 חלק ג׳ – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. דיבור _____ משתמש במילים המדויקות של הדובר, בתוך מירכאות.

2. את המילה " _____ " במשפט "הם התאמנו כדי לשפר" אפשר להפוך לצירוף "לשם שיפור הכושר".

4 חלק ד' – התאימו דיבור ישיר לדיבור עקיף

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. "אני עייפה", אמרה רונית.	___	**א.** הילדים אמרו שילכו לטיול למחרת.
2. "נלך לטיול מחר", אמרו הילדים.	___	**ב.** דני אמר שהוא קרא את הספר.
3. "קראתי את הספר", אמר דני.	___	**ג.** נועה אמרה שהיא אוהבת לצייר.
4. "אני אוהבת לצייר", אמרה נועה.	___	**ד.** רונית אמרה שהיא עייפה.

5 חלק ה' – שכתבו את המשפטים

ענו בקצרה.

1. שכתבו כמשפט סביל: "המורה בדקה את המבחנים."

2. שכתבו כדיבור עקיף: "אני שמח מאוד", אמר יוסי.

6 חלק ו' – כתיבה אישית

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו שלושה משפטים בדיבור ישיר על חוויה שלכם, ואז שכתבו כל אחד מהם בדיבור עקיף.

כרטיס יציאה

מה ההבדל בין משפט פעיל למשפט סביל?

איך הופכים משפט עם "כדי" לצירוף?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀